

Evenals vorig jaar: geen Grenzeloze Tocht in december, maar een mooie winterseriewandeling in de donkere dagen voor de Kerst. Onze routemakers hebben de natuur opgezocht: de rust en ruimte op de Kampina en de mooie Oisterwijkse bossen en vennen. De lange afstanden komen door beide natuurgebieden. De kortere afstanden genieten vooral van het Huisvennegebied op de Kampina en het landelijke gebied rondom het schilderachtige riviertje de Beerze. Voordat we echt op pad gaan, even wat meer informatie.

De Kampina is een gevarieerd natuurgebied met uitgestrekte heide, dennenbossen en vele vennen, zoals het mooie Belversven. Meer beschermd liggen de Huisvennen en de Zandbergsvennen. Vooral bij de Huisvennenroute heb je na bijna elke bocht weer een ander uitzicht. Het landschap wisselt voortdurend, van bos naar open heide en van vennen naar stuifzandheuvelds.

Als je een blik op de kaart op het grote paneel werpt, kun je een historische padenstructuur ontdekken. Candidus ten Brink kocht hier in 1847 namelijk heidegebied om er een houtplantage van te maken. Voor het aan- en afvoeren van de bomen liet hij paden aanleggen in de vorm van een kruis. Candidus was een zeer gelovig man en hij gaf de drie paden (dreven) de naam van heilige vrouwen: Melanie, Maria en Niana (Anna). De cultuurhistorie van het gebied is mede door de lanen zichtbaar gebleven, maar dat de natuur in al die jaren de ruimte heeft gekregen, zal duidelijk te zien zijn op deze route!

De Oisterwijkse vennen, wie kent ze niet. De ontstaanswijze van de vennen is niet in alle gevallen geheel zeker, maar aangezien er in de directe omgeving zowel beekdalen liggen als stuifzandgebiedjes wordt aangenomen dat er zowel uitgestoven laagten als stroomdalvennen bij zijn. Wat opvalt, is de variatie tussen de vennen. Enkele namen van vennen die we zien: het Choorven, Witven, Groot Kolkven. Bovendien zijn er ook nog eens veel naamloze kleine vennetjes. Het Klompven, dat aan de rand van de bebouwing ligt, is door mensenhand gemaakt, maar deelt met de 'echte' vennen dezelfde venige bodem, zodat het in sommige opzichten heel natuurlijk aandoet. Het Groot Kolkven is een restant van een oud smeltwaterdal. De vennen Witven, Van Esschenven en Groot en Klein Aderven zijn ontstaan door winderosie, wat volgt uit hun ligging in westzuidwest-oostnoordoostelijke richting. De vennen zijn schilderachtig en aantrekkelijk door hun beboste, grillige of rechte oevers, de eilandjes die er in liggen en de begroeiing met de geurige gagel.

De Oisterwijkse bossen hebben een voor Nederland respectabele leeftijd. Toch staat ook wel vast, dat delen van het bos eerst heide zijn geweest.

Na al deze informatie, is het hoog tijd om er op uit te trekken. Lees maar eens mee:

De start van deze winterserie is in gemeenschapshuis De Rots, in het centrum van Boxtel, een leuk Brabants dorp tussen 's-Hertogenbosch en Eindhoven.

Na het vertrek lopen we door het nog slaperige Boxtel (althans, dit geldt voor de vroege starters).

We lopen in de richting van het in de 13e eeuw gebouwde Kasteel Stapelen. Willem van Boxtel kreeg het als beloning voor zijn dappere optreden in de slag bij Woeringen. Willem van Oranje en Lodewijk XIV (de Zonnekoning) hebben hier op hun doorreis geslapen. Sinds 1915 is het Kasteel Stapelen een klooster, dat wordt bewoond door de Paters Assumptionisten. Maar dit zal niet lang meer duren. Er wonen nog slechts 2 paters en het kasteel is inmiddels verkocht.

We lopen door de poort en komen in het parkbos van Stapelen. Majestueuze bomen, de Dommel die langs het park stroomt, wat een bijzonder plekje! Van oorsprong was het gebied wat hoger gelegen. Het kasteel dankt hier haar naam aan. "Stapel" betekent namelijk hooggelegen plaats.

We komen langs het kasteel en verlaten het terrein aan de andere zijde.

Ineens staan we weer in de bewoonde wereld en zien de drukke spoorlijn Den Bosch - Eindhoven. Via een trap komen we in de tunnel onder het spoor. Let eens op de leuke tegelmoetieven!

We lopen aan de rand van het industriegebied, maar laten dit al gauw achter ons. Over goed begaanbare fietspaden lopen we Boxtel uit, in de richting van Lennisheuvel. Al spoedig zijn we in het buitengebied en kunnen we genieten van de rust. Een bruggetje leidt ons over het riviertje de Beerze. Bij Lennisheuvel gaat dit overigens Smalwater heten.

Het buurtschapje Roond nadert. De naam duikt voor het eerst in 1352 op. In 1736 stonden er 21 voornamelijk boerderijen in het buurtschapje. Dit aantal is in al die eeuwen nauwelijks toegenomen.

We zijn ondertussen de Annakapel gepasseerd en gaan een zandpad op.

Hier is de 1e splitsing. De wandelaars op de 10 km buigen af en komen al snel bij de rust, waar zij kunnen genieten van iets warm. Hierna lopen zij met de overige wandelaars mooie kilometers, terug naar de finish. De overige afstanden vinden ook al snel, maar op een ander plekje, hun wagenrust, waar de koffie bruin is en een boterham prima smaakt.

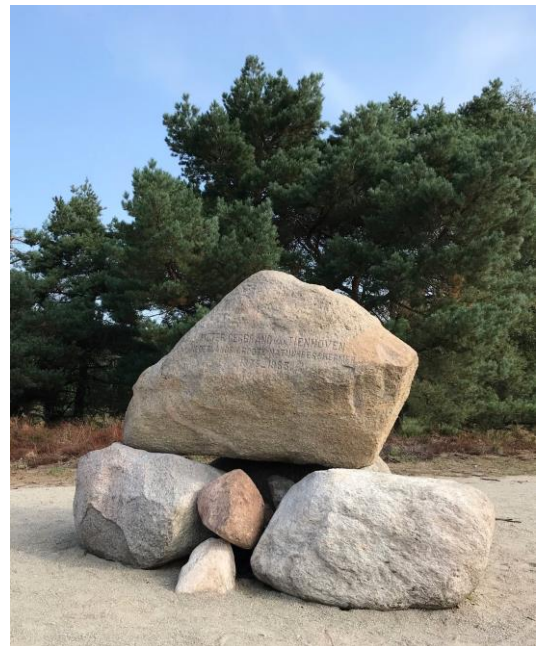
Na dit pauzemomentje vervolgen zij hun route over het smalle Verzetslaantje. In de Tweede Wereldoorlog is in dit gebied veel verzetwerk verricht. Roond heeft ook een belangrijke rol gespeeld in Operatie Market Garden. Bij toeval landden hier op 17 september 1944 geallieerde zweefvliegtuigen. De troepen kwamen terecht in het oostelijk deel van de Kampina. Ze waren uit koers geraakt en hadden in Son moeten landen. Op de Kampina werden in totaal 106 geallieerden verborgen gehouden voor de Duitse bezetter. We passeren het verzetmonument dat daar opgericht is als eerbetoon voor allen die dit moedige werk verzet hebben. Het is een stalen silhouet van een fietsende boer met tussen zijn benen een melkbus en op de achtergrond een boom. Het symboliseert de hulpverleners van toen.

We komen nu op het Mari Klijnpad (vernoemd naar Mari Klijn, tientallen jaren boswachter in dit gebied).

Op het zandheuveltje even naar links zien we het graf, opgetrokken uit zwerfkeien, van de man die doorgaat als één van de grootste natuurbeschermers die Nederland ooit heeft gekend: Meester Pieter Gerbrand van Tienhoven (1875-1953). Mede dankzij zijn inspanningen is voorkomen dat de vennen gedempt, de bomen gekapt werden en dat het gebied volgebouwd zou worden met villa's. Zijn graf bevindt zich op een prachtig plekje, de met heide bedekte stuifzandhevel met uitzicht op de Zandbergsvennen.

Spoedig is de volgende splitsing, de 15 km vervolgt het pad en komt op mooie paden door de heide en langs vennen om verderop weer aan te sluiten bij de wandelaars die op de langere afstanden lopen.

Deze zijn ondertussen linksaf geslagen en genieten van het mooie Huisvenengebied. Zoals eerder beschreven, wisselen vennen, stuifzandheuvelds en bosjes elkaar af. We genieten van de rust en misschien wel van rijp of sneeuw. En mogelijk zien we de paarden die hier een heerlijk vrij leven leiden.

Bij het bijzondere Belversven laten we de Kampina achter ons en verruilen het heidelandschap voor de Oisterwijkse bossen.

Mooie paden volgen, een afwisseling van bos en vennen. Onze routebouwers laten ons genieten.

Na heerlijke wandelkilometers nadert de 1e caférust. Deze is bij bosrestaurant De Belvertshoeve. Hier kunnen we even opwarmen! Op dit bijzondere plekje wordt jongeren met een beperking de mogelijkheid geboden om te wonen, leren en werken. Vandaag bedienen zij ons. Misschien duurt dit iets langer, maar de warmte en de zorgvuldigheid die je hiervoor krijgt, maakt het meer dan goed!

Na de rust maken de wandelaars die voor de 20 km gekozen hebben een korte doorsteek. Lopende langs het Kogelvangersven komen ze dan al snel weer samen met de "langereafstandlopers".

Deze (lees 30 en 40 kilometer) vervolgen de route door het fraaie bos- en vennengebied.

We komen langs het Kolkven en zijn dan bijna bij het geografisch middelpunt van de gemeente Oisterwijk. Op het bord, waar we langs lopen, lezen we de bijzonderheden.

Kort hierna gaan beide afstanden uiteen. De lopers op de 30 km vervolgen de route door de bossen en langs de vennen en komen verderop weer samen met de 40 km. De langste afstand passeert nog meer vennen. De eilandjes zijn door de lage waterstand extra goed zichtbaar.

Na ongeveer 18 kilometer gelopen te hebben, treffen zij bij de kapel van Onze Lieve Vrouw van Vrede de exclusieve wagenrust. Even een pauzemomentje om dan weer stevig door te stappen en te genieten van dit unieke gebied. Een afwisseling van bospaden, smalle padjes langs de vennen, steeds weer andere

uitzichten, kortom volop moois! Ze lopen een flink stuk pal langs de oever van het mooie Galgeven.

Vlak na de grote bank van Natuurmonumenten (voor insiders vast en zeker bekend, voor vandaag misschien wel een extra rustmomentje), is de samenkomst met de 30 km.

We komen even in een meer open gebied en lopen een stukje langs de slootkant om dan opnieuw de bossen in te gaan. En wat zien we: een ven! We zijn dan ook niet voor niets in het gebied van de Oisterwijkse vennen. De lopers op deze langste afstanden zien bij het Achterste Goorven een verhard pad. Een gedenkpaaltje maakt duidelijk dat dit in opdracht van de Duitse bezetters verhard is met puin uit het gebombardeerde Rotterdam. Het pad diende om een munitieopslagplaats te kunnen bereiken.

Bij de oversteek van het riviertje de Reusel zagen onze routebouwers, Martien Habraken en Ton Vissers bij het uitzetten een ijsvogeltje! Let even goed op. Misschien heb jij ook het geluk dit bijzondere vogeltje te spotten!

De 2e caférust, speciaal voor de lopers op de 30 en 40 km, is bij De Rode Lelie in Oisterwijk. Even de benen rust gunnen en dan weer lekker op pad.

Na een ruime kilometer is er de samenkomst met de lopers op de 20 km. Nu volgt een heel mooi stukje, we komen bij het riviertje de Rosep. Dit slingert hier fraai door de bossen. We gaan het bruggetje over en vervolgen de route over dan weer smalle, dan weer brede bospaden. We komen opnieuw in het Huisvenengebied, maar nu noordelijker.

Dan voegt de 15 km in. Hoe waterrijk dit gebied is, blijkt wel als we opnieuw bij een stroompje komen. Ditmaal De Kleine Aa. Maar laat je niet in de war brengen. We staan hier bij een zijtak van de Beerze, die hier ook Smalwater genoemd wordt. Wat ingewikkeld, maar laat dat je niet hinderen. Geniet vooral van het mooie beekje dat hier door het landschap kronkelt! Bij de brug zien we de witte tentdoeken en weten we dat we bij de soeppost zijn. De OLAT-vrijwilligers zijn als altijd druk in de weer. Wat zal het smaken, een heerlijke soepje in misschien wel winterkou! Even genieten, even een praatje en dan op naar het laatste uurtje wandelen.

Nog een klein stukje lopen we langs De Kleine Aa en dan stappen we de verharde weg weer op. Een open, landelijk stuk volgt. Dan komt Boxtel in zicht. We steken beide spoorlijnen over en komen in de bebouwde kom. De routebouwers hebben nog sfeervolle straatjes voor ons uitgezocht. Zo lopen we bijvoorbeeld door het schilderachtige steegje Madalenna's Pad, komen langs mooie pandjes en lopen over de gezellige markt van Boxtel. De kerstbomen en de versiering maakt duidelijk dat de feestdagen naderen. We waren dit bijna vergeten, na de rust van het wandelen in de natuur.....

Nog enkele woonstraten en dan zijn we bij de finish. Wat een heerlijke wandeling! Allen, die deze dag mogelijk maakten, hartelijk dank.

Allen, die deze dag mogelijk maakten, hartelijk dank.

Fijne Feestdagen en een gezond 2019 met veel wandelplezier!

-Myriam van den Berg-

Foto's Martien Habraken/Ton Vissers